

V NEDELJO POPOLDNE.

Piše Rev. J. C. Smoley.

TEDENSKI KOLEDAR

- 4. postna — Jezus nasiti 5000 mož. Jan. 6.
- 11. Nedelja — Heraklin, muč.
- 12. Ponedeljek — Gregor, papež.
- 13. Torek — Nicefor, patriarh in muč.
- 14. Sreda — Matilda, cesarica
- 15. Četrtek — Caharija, papež.
- 16. Petek — Heribert, škof.
- 17. Sobota — Patricij, spoz.

TRETJI ČLAN VERE. — DEVICA MARIJA.

Mati Jezusa Kristusa je bila Devica Marija, in kakor je Jezus Kristus resnično Bog, je Devica Marija resnično Mati Božja, kakor jo je sv. cerkev vedno imenovala.

Sv. vera nas nadalje uči, da je bila vzvišena Mati Božja najčistejša devica, da je bila vedno devica, pred rojstvom in po rojstvu božjega Sina. Zaraditega jo imenujemo Devico vseh devic, imenujemo jo kraljico devic.

Sveto pismo in ustno izročilo nam podajata jako nepopolno zgodovino o Njej, ki je bila najbolj blagoslovljena izmed vseh stvari. Marija, iz kraljevega rodu Davidovega, je bila po besedah sv. Janeza Damaščana edini otrok svetega Joahima in svete Ane. Polno milosti, od prvega trenutka svojega spočetja, je bilo to dete posebnega božjega blagoslova rojeno, v neizrečeno veselje nebes in zemlje, dne 3. septembra okoli 22. leta pred krščanskim letoštetjem.

Ko je bila tri leta stara, so jo darovali v templju; ta dogodek praznuje sv. cerkev 21. novembra. V svetišču Gospodovem je ostala dvanaest let, in potem napravila obljubo vednega devišva.

Bog pa je v svoji neskončni modrosti hotel, da je vzela za svojega moža deviškega Jožefa, ki je bil, kakor Marija, iz Davidovega rodu; njega je Bog odločil za varuha Marijinega devišva in za varuha včlovečene Besede.

Mlada je bila sicer Marija po letih, toda dozorela v svetosti, ko je prešla v Nazaretu nebeško vest od nadangelja Gabrijela in postala Mati Zveličarjeva.

Vemo, da je v Betlehemu rodila Božje Dete. Štirideset dni po rojstvu ga je darovala v templju, kakor je to zahtevala Mojzova postava. Nato je sledil beg v Egipt kjer je ostala do Herodove smrti — nekako šest let.

Ko se je vrnila v Nazaret, je s pomočjo Jožefa skrbela z vso ljubeznijo za Jezusa, sledila mu je v njegovo javno življenje, bida pri Njem na ženitovanju v Kani Galileji, v Njegovem trpljenju Ga je spremljala na Kalvarijo in stala pod Križem. Tu nam jo je dal Jezus za našo Mater.

Sv. Lukež nam jo omenja vsaj trenutno v zgornji dvorani v Jeruzalemu na binkoštni praznik. Po tem dogodku jo sveto pismo več ne omenja. Vendar nam pripoveduje staro ustno izročilo, da je šla z Janezom, katerega mu jo je izročil v skrb in varstvo, v Efez, kjer je ostala do svoje smrti.

Ustno izročilo pripoveduje nadalje, da se je vrnila, ko se je bližala njena zadnja ura, v Jeruzalem, kjer je Jezus umrl. Tam je tudi ona umrla v starosti 72 let in bila pokopana ob vnožju Oljske Gore, kjer je še sedaj videti njen grob.

Njen grob je prazen, kakor je prazen Jezusov grob, ker je po Jezusovi moči vstala iz groba in bila vzeta v nebesa, z dušo in telesom, v spremstvu angelov. Ta dogodek praznujemo na praznik Nebovzetja Marije Device. Ljubimo, prijatelji, Marijo kot našo Mater; bodimo njeni zvesti otroci, spominjamo se vedno izreka in pravila svetnikov, da "Marijin otrok ne more biti nikoli zgubljen."

APOLOGETIKA.

8. — Vera in omika.

Kot omikan, izobražen človek verjamem samo to, kar sem sam videl in skusil. Vera je dobra za ljudstvo, ne pa za izobražena.

Odgovor. — Ti, prijatelj, torej ne priznavaš, da so tvoji stariši poročeni, da imaš svoj povod od starišev, da si krščen itd. kajti vsega tega nisi videl. To bi moral verjeti, toda vera je dobra samo za navađne ljudi, kakor praviš.

Ali si bil z Nansen-om v mrazu in ledu na severnem tečaju? Si li prepotoval s Stanley-om Afriko? Si se bojeval pri otoku Salmis, pri Lipskem, v Rusiji, v Karpatih, ob laški fronti? In vendar moraš kot omikan človek priznati, da zgodovina ne laže, vrjeti moraš zgodovini. Človeku verjameš, kakor hitro si prepričan o njegovi resničnosti. Verjameš človeku, katerega vprašaš za pot. Verjameš uradniku na kolodvoru, kedaj o-dide vlak. Zaupaš kuharju, ki ti je skuhal obed. Zaupaš in verjameš zdravniku, ki ti je predpisal zdravila. Stokrat in stokrat verjameš dan za dnevom ljudem razne stvari, pogosto verjameš prenađlo in nepremišljeno — — — edinole Bogu, edino le od Boga poslanim označevalcem resnice, edinole sv. Cerkvi nočeš verjeti, dasiravno te ona uči resnico, dasi ravno od nje zađobiš popolno sigurnost o dejstvu razodenja.

Če človek ravna tako v protislovju, verjem mi, da to ne prihaja od razuma in omike, ampak od volje.

Nakazan sem na človeka, praviš, prepričan se pa lahko o resničnosti njegovih trditvev. Kdo pa mi daje zagotovilo, da je božje razodenje resnično? Boga nisem nikoli videl, nisem ga slišal. Bog z menoj ni nikoli govoril.

Nato ti pravim: Govoril je pa k drugim, in te uči resnico po svojih namestnikih. O dejstvu razodenja, o nauku, ki ga njegovi, od njega poslani namestniki uče, pa se vedno lahko popolnoma poučiš in prepričaš. To je ravno namen one vede, ki jo imenujemo apologetiko, ki se ne opira na verske resnice, ampak na razum, na zgodovinske resnice, to je namen apologetike, da dokazuje dejstvo razodenja in vrjetnost božjih namestnikov oz njegove. Cerkev z razumom. Iz tega še le sledi potem: Kdor cerkve ne posluša, naj ti bo kakor nevernik in očiten grešnik.

Da Bog ni s teboj osebno govoril, se ne smeš preveč čuditi, in se tudi nikdo ne bo čudil. Vsaj vendar veš iz skušnje, da naš predsednik Zd. Držav raznih zakonov tebi tudi ni osebno naznal in vendar se od tebe strogo zahteva, da te zakone natančno spolnuješ. Predsednik ima svoje organe, ima svoje uradnike, po katerih občuje, govori s svojimi sođržavljani. To bi bilo vendar prenađno, ko bi se ob kakem prestopku hotel izgovarjati in zagovarjati: Predsednik mi o tej ali oni stvari ni nič povedal. Ravno tako pa je govoril Bog k nam s pomočjo svojih organov, svojih poslancev, in govori k nam vedno še po svoji Cerkvi.

VSE CENJEN^o ZASTOPNIKE

prav uljudno prosimo, da naj nam blagovolijo takoj vrniti vse preostale Koledarje "Ave Maria." Naročila še vedno silno prihajajo, a nam so zadnji že davno pošlji.

Prosimo vse cenjene zastopnike, da upoštevajo to našo prošnjo.

NASPROTNIKOM ZA UŠESA.

Naši opičarji z velikim zadovoljstvom beležijo novo ameriško najdbo prazgodovinskega človeka, o katerem pravijo "strokovnjaki," da že milijon let čaka, kedaj bo zapela trobenta k vesoljni sodbi. Ta je moral biti gotovo predpotopni socialist, ker je imel tako trdo glavo, da jo zemlja v tolikem času ni mogla v prah spremehati.

V Švici ste prav blizu skupaj dve gori, ena se imenuje Moench druga pa Jungfrau. Nekoč sta se "am mimo vozila nek redovnik in nek junak Pe-Terčkovega kaibra. Kakor je že navada takih, je tudi ta junak malo pomežiknil in dejal: "Prečastiti, ali nista ta le dva malo preblizu skupaj?" — "Jaz mislim," odvrne hladnokrvno redovnik, "da ni nevarnosti; saj sta vendar že stoletja, če ne tisočletja, skupaj, pa je ona vedno Jungfrau. Pač pa me nimam, da če bi ji kak tak junak dvoril, kot ste vi, bi jo bilo treba že prvi teden prekrstiti v D..." Saj se razumemo, kajne Pero & Com. pri Saksarijevi zrebčarni? Zato le počasi, sicer se ne vidimo na Cortlandu, ampak na

Najboljše CIGARETE

Ne trpite vsled
Revmatizma,
živčnega trganja,
bolečin v prsih,
otrplih mišic
Vdrgnite

PAIN-EXPELLER
na bolečo površino, da boste začutili zarenje, in udobna, pomirjljiva pomoč bo sledila. Pristni Pain-Expeller nosi SIDRO varstveno znamko.

SLOVEČI UMETNIŠKI FOTOGRAFIŠT

Nemeček
1439 W. 18th Street

IZDELUJE NAJBOLJŠE SLIKE!

SOVOJ POKLIC VRŠI ŽE S 30-LETNO IZKUŠNJO!

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Vsem cenjenim naročnikom, prijateljem in dobrotnikom po državi Minnesota in Michigan, naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino, oglase in sploh vse, kar je v zvezi z našimi listi Edinost, Ave Maria in Glasnik.

Vsem naročnikom, prijateljem in dobrotnikom ga najtopleje priporočamo in prosimo vse prav prisrčno, da mu grejo v vseh ozirih na roko pri razširjenju in agitaciji za katoliški tisk. Vsem, ki mu bodo izkazali bodisi že kakoršnokoli naklonenost se najprisrčneje zahvaljujemo že v naprej.

Tiskovna družba Edinost.

courtu. Kdor nima masla na glavi, kakor ga imaš ti & Com., lahko tako govori in grozi, kdor ga ma je najbolje, da je tiho. Capito?

V starem kraju so v taki zadregi za zvonove. Še jeklenih, ki vendar tako votlo done, si marsikje ne morejo nabaviti. Ko bi me hoteli poslušati, bi jim jaz dal en dober svet, s pomočjo katerega bi se prav lahko rešili iz zadrege. Če v vsak zvonik obesijo samo eno našo socialistično glavo, bo sicer votlo, a glasno donelo po celi župniji, oz. podružnici. Zvonkova je itak kakor ustvarjena za to.

Frank Kerže je kakor avtomatični klavir. Deni na avtomatični klavir n. pr. Mozartov Requiem, naj ga zaigra; on ti bo mirno tisto naprej igral, na kar je navit, ker pač druge ne zna. A take lajne se človek tako hitro naveliča, kakor gledati opice, kako druga druga boljše obirajo.

Če nočeš, da bi grob s teboj vred zagrnil tvoj spomin, reci samo, četudi v popolni pijanosti, da je sv. pismo navadna bajka, pa ti je monumentum aera perennius, trajnejši kot iz bron, zagotovljen. V komunistični državi "Utopija" bo stal na glavnem trgu glavnega mesta, pozimi in poleti okrašen s svežimi vrtnicami.

Strašno mora Ameriko želočec boleti, po Kristanu, ker se še danes davi v njujorskem zalivu, pa

ga ne more ven vreči, Pe-Terček daj daj v stari kraj pisati po malo korenin črnega teloha, tam že cvete, kakor mi pišejo.

Ko bi danes prenehalo starokrajški mlado in staroliberalni listi, bi se "Glas Naroda" takoj skrčil na obseg nekdanjih Sušteršičevih "Novic", ki so z oglasi vred obsegale dve strani.

Jaz nikogar bolj ne zavidam, kakor naše "Kranjce," ki imajo tak novej želočec, da pogreto "košto" "Glasa Naroda" prebavi.

EKSPLOZIJA NA AMERIŠKEM RUŠILCU.

Manila, P. I. 2. marca. — Na ameriškem torpednem rušilcu Hulbert, ki je bil pridelen flotili v azijskem vodovju je eksplozirala parni kotel. Pri nesreči je izgubilo življenje šest ameriških pomorščakov, katere je opeklo goreče olje, ki ga je vrgla na nje močna eksplozija.

DE VALERA ZOPET UŠEL.

London, 2. marca. — Vest, da so oblasti proste države na Irskem ujele voditelja irskih republikancev in sejnfinerjev De Valero je neresnična. De Valera je bil sicer zasledovan, toda se mu je posrečilo ubežati in se sedaj nahaja zopet na varnem v svojih skrivališčih.

Modra ženska je tista, ki pripriča svojega moža, da je bolj pameten, in da ve več, kakor ona sama.

GLAS IZ DOLENJSKE.

(Nadaljevanje s 2. strani.)

poti, kamor Belokranjci in sosedje Hrvatje radi romajo — ošobito o Jernejem. Pri tej priliki naj se omeni, da so pri teh prenovitvah in pred par leti pri novih zvonovih trifarških belokranjski rojaki v Ameriki veliko pripomogli. Čast jim, ki ne pozabijo svetišča v svoji stari domovini. — Prošt Dovgan je bil širnoznan po Belikrajini kakor tudi pri sosednih bratih Hrvatih. Prav na svoje godovno je bil izročen materi zemlji ob obilni množici vernikov in duhovnih sobratov. — Oba vrla rodoljuba in duhovnika naj počivata v miru!

P. S. Pri shodu zaupnikov v Novem mestu se je predlagalo načelstvu SLS. naj bo nosilec na kandidadni listi dosedanji poslanec prof. Sušnik, njegov namestnik pa dr. Kulovec, tajnik SLS. Oba bosta kandidirala tudi v krškem okraju, da bo zmaga tem sigurnejša in sijajnejša. — "Samostojneži" pa so postavili zobotehnik Ogriča, ki po Herodovo živi, za namestnika pa Klinca, župana v Soteski, ki je bil svoj čas v Ameriki.

*****

Nagrade za nove naročnike ta mes.

*****

ZA ENEGA CELO-LETNEGA NOVEGA NAROČNIKA pošljemo vsakomur, ki ga nam pošlje z naročnino vred, eno izmed sledečih knjig:

- "SOSEDOV SIN" krasna povest izpod peresa pisatelja Jurčiča.
- "PRILIKE PATRA BONAVENTURE," zanimiva povest.
- "DVE SLIKI" krasna povest iz pod peresa pisatelja K. Meškota.
- ZA DVA NOVA CELO-LETNA NAROČNIKA**, pa damo sledeče nagrade:
- Vse tri gori imenovane knjige, ali pa krasen in pripraven molitvenik
- "MOJ TOVARIŠ" s zlato obrezo. Kdor bi raje angleški molitvenik mu pošljemo "KEY OF HEAVEN," ki je krasen z zlato obrezo, pripraven za mlade fante in dekleta.
- ZA PET CELO-LETNIH NAROČNIKOV** pa damo vsakomur, ki jih pošlje, krasno knjigo "ŽIVLJENJE SVETNIKOV," ki velja: \$4.75.

Sedaj pa noga! Zavijajmo rokave in korajžno na delo za novimi naročniki! Sedaj imate priliko, da razširite katoliški tisk in poleg tega si zaslužite še krasne darove, ki so razpisani za nove naročnike.

(Izpolnite ta kupon in ga pošljite nam!)

ZA EDINOST, 1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Priloženo pošiljam \$..... za naročnino .....

..... naročnika (kov) za dobo .....

NASLOVI:

Ime naročnika .....

Naslov ali (Box): .....

Mesto .....

Država .....

Ime naročnika .....

Naslov ali (Box) .....

Mesto .....

Država .....

ZA PIRUHE

je prav gotovo, da se boste spomnili zopet svojih dragih domačih, in jim poslali kaki dar za praznike.

Da bo Vaša pošiljatev dospela pravočasno za praznike na svoje mesto, bo prav, da jo pošljete takoj in sicer pošljite jo skozi

BANČNI ODDELEK "EDINOSTI"

ki dostavlja denar v staro domovino najhitreje in najceneje po dnevnem kurzu istega dne, ko prejme denar.

Poizkusite enkrat naše podjetje v tem oziru, in vedno se ga boste posluževali radi njegove najboljše postrežbe.

ROJAKI PODPIRAJTE SVOJE LASTNO PODJETJE!

KUHINJSKO POHIŠTVO.

Zopet smo pripravljene ni Vam postreči z najboljšim kuhinjskim pohištvom. Vsem se najtopleje priporočamo pri nakupovanju kuhinjskih potrebščin. V zalogi imam vsakovrstne kozarce, kotle, krožnikov, skled, žlic in vilic in sploh vse, kar potrebujete v Vaših kuhinjah. Naše blago je vedno zanesljivo in po najnižji ceni. Ako potrebujete kaj takega pohišstva obrnite se na našega — Mr. Joseph Kamen, kateri je Vam vedno na razpolago s sem lastnem jeziku.

BENJ. EICHHOLZER

527 MAIN STREET,

FOREST CITY, PA.

ČRNA SMRT

Spisal
FR. Ks. Meško.

A vse te odredbe niso oplašile smrti. Že v prihodnih dneih je umrlo pet do deset oseb na dan. Drhteča groza je stopala z bledim, upadlim obličjem po mestnih ulicah, od hiše do hiše, in je polnila vsa srca s trepetom.

Hitro je določila cerkvena oblast duhovnika za okužene, minoritskega patra. Dali so mu vse posebne pravice, navadne ob velikih epidemijah: sv. obhajilo sme deliti z žlico, poslednje olje z bombaževino, namočeno v olje za bolnike, na ta način, da se z bombaževino je čela okuženih nalahko dotakne. Sv. mašo naj služi na mestnem trgu. Verniki naj se ne udeležujejo v množicah, ampak naj ostanejo v stanovanjih ob oknih in naj bodo navzoči v duhu. Sicer pa je vsa duhovščina, svetna in samostanska vseh treh samostanov, izjavila, da vedno vsakemu bolniku rada pomore, kolikor dopuščajo to veljavna določila, ki naj zabranijo nadaljne okuževanje. Dejansko se niti bolniki niti zdravi za ta navodila niso preveč brigali. Ljudstvo je slej ko prej prihajalo v navadnem ali še v večjem številu v cerkev. Duhovniki so rade volje šli k vsakomur, ki jih je klical; meščanom in kmetom okoličanom so delili in blagoslavljaljali svetinje in križce papeža Caharija († 752) in sv. opata Benedikta, popisane z mogočnimi molitvami zoper kugo. Gosposka ni nasprotovala duhovščini; še cenila je njeno skrb za ljudstvo in blagodejni, pomirjevalni njen vpliv na vznemirjene duhove. Določila je celo v sporazumu s cerkveno oblastjo molitvene ure; natančno je zapovedala, kdaj ima ta in ona skupina svoje uro, kdaj mestna gosposka, kdaj gospe, kdaj gospodične, kdaj trgovci, kdaj mojstri, kdaj pomočniki, kdaj posli, kdaj učeča se mladina, kdaj razne bratovščine.

Po okolici je dala razglasiti, naj ljudstvo ne prihaja v mesto. Zapreti mesta in povsem odločiti od okolice niso upali, da ne bi nastalo pomanjkanje živil, ki bi mu sledila silna draginja.

A kmetje se niso preveč brigali za razne razglase; deloma se jim pokoriti in jih izpolnjevati niti niso mogli. Tako so še nadalje prihajali v mesto prodajati poljske pridelke, prihajali so v cerkve, prihajali k zdravnikom po zúravila, k trgovcem po razne potrebščine. "Ker kako je neki mogoče uteči smrti" — je mislil in govoril kmet — "če jo je Bog človeku določil?"

Bogati meščani so bili strahopetnejši; njim je bilo življenje mnogo dragocenejše nego kmetu trpinu. Vse njih misli so se stekale in družile v željo in v hrepenenje, da uteko morilki! In mnogi so res bežali iz mesta kakor Lot iz Sodome; le bolj naglo in bolj prostovoljno.

Izpočetka je pač vsak upal: "Morda pa ne bo tako hudo!" Tudi glasno so tolažili drug drugega: "Nekaj smrtnih slučajev bo, kakor je pri boleznih navadno, in bo spet mir in pokoj." A z lepimi besedami ni nihče prav preveril ne sebe, ne drugih. Ker oči so videle nasprotno temu, kar je želelo srce, kar so govorila usta.

Tudi oblasti so dajale in delale pogum ljudstvu in samim sebi.

"Vse potrebno smo ukrenili; nikomur se ni treba bati!"

A kakor bi jih hotela razdražena morilka zasmehovati in jih kaznovati za njihovo slabotno zavest in ničevno napuhjenost, je naslednje tedne ravno med višjo gospodo prav vztrajno in neustrašeno kosila. Mestnemu sodniku je umorila v prvih štirinajstih dneh, kar je ob nesrečni uri vstopila v mesto, soprogo in hčerko.

Tedaj se je polastila meščanom blazna groza. Kdor je mogel, je bežal. Večinoma so se napotili v vinograde, v Haloze, deloma v Slovenske Gorice. Tam so se poskrili v bele svoje zida-

VSO ODPRAVO

OD GLAVE DO NOG

si lahko kupite pri nas. V zalogi imamo najboljše trpežne obleke, najboljše vsakovrstne črevlje, klobuke, spodnje obleke, praznične in za na delo srjace, najboljše ovratnike in kravate za srjace. Kadar kupujete črevlje za praznike ali za na delo pridite k nam in dobili boste najboljše črevlje, ki si jih morete kupiti za vaš denar. Za vaše dečke imamo najboljše trpežne obleke, črevlje, kape, srjace in sploh vse, kar rabijo.

Mi Vam obljublamo, da v naši trgovini, dobite vedno najboljšo vrednost za "VAŠ DENAR"!

J. J. DVORAK & CO.
1853-1855 BLUE ISLAND AVENUE,
CHICAGO, ILL.

DOMAČE PIVO!

Si naredite lahko po svojem okusu, ako kupite pri NAS:

"HMEJ IN MALT"

Zraven damo navodilo, kako zvariti dobro domače PIVO!

Prodajamo Malt in Hmelj na debelo in drobno.

MAL—TEEN—MALT—EXTRACT CO.
Jos. Bielak, lastnik

1942 W. 21st Street, CHICAGO, ILL.

nice, da bi z nikomur ne prišli v dotiko in ne bi našli bolezn, ali pa tudi iz strahu pred kmetskimi ljudstvom, ki je klelo gosposdo, češ da ona bolezen iz mesta na deželo zanaša.

"Zapreti bi morali mestna vrata kakor pred dvajsetimi leti in nikogar ne ven pustiti! Vso deželo nam ti strahopetneži zastrupljajo."

A za take želje kmetov se je gospoda v tistih časih še manj zmenila nego za druge želje in potrebe.

Iz mesta je drdral vqz za vozom; nekateri visoko obloženi z vsem mogočim pohištvom, z zaboji, polnimi obleke in natlačeni z jestvinami, kakor bi se ne mislili begunci nikoli več vrniti. Mnogi se tudi niso. V Halozah jih je zadavila morilka, in so jih tam pokopali. Na drugih vozeh so bili le ljudje. Ti niso marali ničesar s seboj vzeti iz okuženega mesta. Le za življenje jim je bilo, to so hoteli za vsako ceno rešiti. Vse drugo naj propade, kaj za to! A tudi izmed teh mnogi niso ušli morilki: med zelenimi haloškimi goricami so strohnela tudi njih trupla v skupnih grobih, izkopanih nalašč za od kuge zadavljene.

Vse begunce pa je spremljala nevolja onih, ki niso mogli iz mesta. Mnogi so bili v službah — priklenjeni! Trgovci niso mogli čez noč zapreti svojih prodajalen, ako se niso marali izpostavljeni velikim izgubam, morda popolnemu polomu. Trgovina je v mestu ob vednih nesrečah že tako zelo opešala; kakor bajka so se glasili lepa poročila o nekdanjem njenem cvetu, o silnem bogastvu trgovskih hiš ptujskih. Ti so morali vztrajati in čakati v strahu in v upanju. Ostati so morali vsi revnejši, ki niso imeli vinogradov in zidanic, pa tudi suhega denarja ne. Kam in kako naj beže? Priklenjeni, sovražnici izročeni na milost in nemilost!

Ti so bili najbolj vznemirjeni in vznevoljeni. V srcih in z besedami so se srdili na one, ki jim je bila usoda milejša. In so mogli bežati pred neusmiljeno morilko.

Pogostoma so se na ulicah zbrale ob vozovih beguncev velike gruče ljudstva, ki je ustavljalo vozove in je hotelo bogatejšim meščanom beg s silo zabraniti. Glasni klici nevolje, psovke, grožnje so se slišale iz gruč in so zvenele na uho preplašeni gosposdi.

"Če ste v srečnih dneh živeli med nami in od nas, kaj sedaj bežite?"

"Strahopetci!"

"Ali vam bo pomagano, če mi ostanemo v mestu?" — je povprašal vznemirjen glas iz voza, včasih glas gospodov, včasih voznikov.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ

6217 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO.

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE. Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

LIST "EDINOST" JE LIST ZA RESNICO.

Toda ima bratca, ki se drug drugega izpopolnjujeta, da poročata celo resnico. In ta njegov bratec je

"AVE MARIA"

Zato nima popoln list "Edinost," kdor nima še lista "Ave Maria" poleg.

Imaš ti oba brata naročena?

Takoj si naroči še list "Ave Maria," ki stane \$2.50 na leto pri

AVE MARIA 1852 W. 22nd Pl. CHICAGO, ILL.

GLASNIK PRESV. SRCA JEZUSOVEGA

je posvečen zlasti češčenju presv. Zakramenta.

Ta list bi ne smel manjkati v nobeni slovenski katol. hiši.

Ali ga imate pri Vas? Zakaj ne? — Takoj ga naroči! Stane samo \$1.00 na leto. Naroča se.

GLASNIK 1852 W. 22nd Place.

Dolžnost Slovencev v Chicago

je, da dajo svoje perilo oprati v SLOVENSKO PRALNICO "LAUNDRIJO." Ne podpirajte več tujcev, ko imate v svoji sredi svojega lastnega rojaka, ki vodi to obrt. Kadar imate pripravljeno svoje perilo, pokličite na telefon, da pride na Vaš dom voz Slovenske pralnice. Mi peremo oblačila in vse, kar je za prati. Čistimo obleke "Dry cleaning," čistimo karpete, zavese in sploh vse, kar se da čistiti. Kadar imate kaj za prati, čistiti, ne pozabite na naše ime. Pokličite nas po telefonu.

SOUTH—WEST LAUNDRL CO.

JOHN ČERNOVICH, lastnik.

255 W. 31st Street, CHICAGO, ILL.

Telephone: Yards 5893.

TO IN ONO.

Nemški Viljem se kesa, da se je oženil.

Poroča se, da se je s takim halo in pompom naznanjena nova zakonska sreča bivšega nemškega cesarja Viljema izpremenila v kratkem času naravnost katastrofalno. Viljem se je baje zaprl v zadnje prostore v svojem gradu v Doornu in živi popolnoma sam zase, dočim njegova že primeroma mlada žena in njeni otroci prebivajo čisto v drugem delu gradu. Viljem je baje sprevidel, da je napravil veliko nanaško s svojim drugim zakonom. Ves je izpremenjen in obupan. Poročevalci pravijo, da ga je cepljenje žlez popolnoma fizično uničilo. Slučaj mu je namreč britko dokazal, da z naravo, nad katero ima oblast edino vsemočno Stvarnik se ni igrati. Vilček je skušal visoko letati, toda ponesrečil se mu je poizkus v vojni in ponesrečil se mu je i ta zadnji. Človek je samo človek in nič drugega, to gotovo razume sedaj tudi Vilček!

Moč reklame.

Veliko trgovcev je, ki se silno bojijo dati par centov za reklamo za oglašanje svoje trgovine. Da pa je reklama t. j. oglašanje edino sredstvo, ki resnično vodi do vspehov nam zlasti potrjuje sledeči slučaj: Pred kratkim je umrl znani ameriški milijonar Wanamehera, ki je baje zapustil nad 300 milijonov dolarjev premoženja. Pred dobrim 30 leti si je osnoval malo trgovinco, kjer je izkupil prvi dan samo dva dolarka in 67 centov. Wanamehera je dal takoj prva dva dolarka za reklamo, in zatem skozi pet let polovico dobička vse samo za reklamo. In vspeh je bil ta, da se je s reklamo povzdignil do silnega napredka in bogastva. Trgovec, ki se boji oglašati svojo trgovino, ta se boji dobrega businessa!

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prezvamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir. Najboljše delo, najnižje cene. Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

List Edinost

je last slovenskih katoliških delavcev v Ameriki. Za njih korist se izdaja, da brani njih pravice in jim kaže pravo pot do pravega napredka. List Edinost zahaja skoro v vse slovenske naselbine po Ameriki. Vse zavedne slov. družine so nanj naročene, in ga pridno čitajo, ker v njem najdejo največ pravega poduka, mnogo zanimivih novic in zabavnega čtiva.

ZATO SO OGLASI V LISTU "EDINOSTI" USPEŠNI.

Trgovci, ki imajo svoje trgovine naj poizkusijo oglašati v listu "Edinosti" in prepričani smo, da bodo potem v Edinosti stalno oglašali.

DRUŠTVA SE BODO POVZDIGNILA DO VSPEHA,

ako ob raznih prireditvah in kampanjah oglašajo v našem listu. Poizkusite in prepričajte se enkrat. Poslužite se lista za Vašo reklamo, da jo list ponese na slovenske domove pred oči slovenskih rojakov, da bodo znali, kaj prirejate in kdaj!

NAŠA TISKARNA

je sedaj skoro najmodernejša slov. tiskarna v Ameriki. Tiskarska dela izvršujemo lično in točno. Vsem slovenskim č. g. duhovnikom, cenjenim društvam, trgovcem in posameznikom, se najtopleje priporočamo, da se spomnijo na nas, kadar potrebujejo, kakih tiskovin.

Ničesar drugega ne prosimo Vas, kakor vprašajte nas za cene, predno oddaste naročilo drugam. Ako le to storite, smo prepričani, da bomo vedno tiskali Vaše tiskovine mi!

Mi izvršimo vsako tiskarsko delo. Najsi bo še tako malo ali veliko. Poizkusite pri nas!

TISKOVNA DR. "EDINOST"

1849 W. 22nd Street Chicago, Ill.

Phone: Canal 0098.

Inženir nad inženirji.

Vsak je že slišal o 300 metrov visokem Eiffelovem stolpu v Parizu. Ko je bil ta stolp zgrajen, je prišel v Pariz znameniti Amerikanec Edison, ki si je tudi ogledal to zgradbo. Odlični ljudje, ki so prišli na stolp, so zapisali svoje ime v "zlato knjigo." Ko so ponudili knjigo Edisonu, je zapisal slavni mož v njo tole: "Inženirju gospodu Eiffelu, gračitelju te gorostasne in nenavadne stavbe, izkazuje spoštovanje človek, ki globoko spoštuje vse inženirje, najbolj pa največjega med njimi: dobrega Boga!"

Kaj so bili očetje velikih mož?

Virgilov oče je bil sluga in veliko let suženj. Shakespearov oče je imel trgovino z drvni. Washingtonov oče je bil farmar. Oče Abrahama Lincolna je bil dminar in šele pozneje je imel malo farmo. Demosten je bil sin kovača. Kolumb sin tkalca in tudi sam je bil izučen v tem rokodelstvu. Faradjev oče je bil kovač in je zelo branil sinu delati kemične eksperimente.

Prijateljci.

Miha: "Mici če me ne uslišiš, se bo nekaj strašnega zgodilo." Mici: "Kaj takega?" Miha: "Z Tvojo prijateljico Angelco se bom poročil!" Mici: "Oh, nikar ne! Saj te vzamem takoj če hočeš?"

IZPLAČILA

v ameriških dolarjih še vedno izvršujemo v zaseđenem ozemlju v Italiji. Nemški Avstriji in drugod.

V Jugoslaviji je začasno nemogoče lokalnim bankam izplačevati ameriške dolarje, ker to sedaj izvrši edino Narodna Banka v Beogradu. Vendar pa potnikom, ki rabijo dolarje za na pot preskrbimo dolarje.

Dolarske čeke pa še vedno lahko izdajamo in iste vnovčijo v stari domovini po dnevnem kursu v jugoslovenske krone.

Za dolarske pošiljave računamo sledeče pristojbine: do \$15.00 po 50 centov. — od \$15.00 do \$30.00 po 75 centov. — od \$30.00 do \$50.00 po \$1.00. za izplačila, ki presegajo \$50.00 računamo 1 cent in pol od dolara, ali po \$1.50 od sto dolariev. H tem pristojbinam je še pridati za vsako posamezno nino.

pošiljatev 15 centov za post-

BANČNI ODDELEK EDINOSTI

1840 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.